

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221010097
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8221010097.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Emila Dubňaského a JUDr. Moniky Halkociovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 04.07.2022, v trestnej veci proti obžalovanej A. B., pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4T/27/2021 zo dňa 07.09.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovanej A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovanú vinnou zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, a to na tom skutkovom základe, že

- v dobe od mesiaca máj 2018 do 05.04.2020 v C., ako zákonná zástupkyňa maloletých detí D. B., narodeného XX.XX.XXXX a E. B., narodeného XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C., F. XXXX/XX, im umožnila dopúšťať sa trestných činov, kde v dobe medzi mesiacom máj 2018 a jún 2018 sa D. B. a E. B. dopustili zločinu porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona vedeného na Okresnom riaditeľstve PZ Bardejov, odbor kriminálnej polície pod ČVS:ORP-271/VYS-BJ-2018, v dobe od 27.06.2018 do 10.07.2018 sa D. B. a E. B. dopustili prečinu poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona vedeného na Obvodnom oddelení PZ v Bardejove pod ČVS:ORP-285/BJ- BJ-2018, dňa 23.08.2019 sa dopustili prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona vedeného na Obvodnom oddelení PZ v Bardejove pod ČVS:ORP-568/BJ- BJ-2019, dňa 30.08.2019 sa dopustili prečinu krádeže podľa § 212 ods.1 písm. b) Tr. zákona vedeného na Obvodnom oddelení PZ v Bardejove pod ČVS:ORP-574/BJ- BJ-2019, v dobe od 01.10.2019 do 12.10.2019 sa dopustili prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Tr. zákona vedeného na Obvodnom oddelení PZ v Bardejove pod ČVS:ORP-499/BJ-BJ-2019, dňa 04.04.2020 sa dopustili prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Tr. zákona vedeného na Obvodnom oddelení PZ v Bardejove pod ČVS:ORP-116/BJ-BJ-2020 a dňa 05.04.2020 sa D. B. dopustil prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Tr. zákona spáchaného v súbehu s prečinom poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods.1 Tr. zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona vedeného na Obvodnom oddelení PZ v Bardejove pod ČVS:ORP-117/BJ-BJ-2020.

Za to jej súd podľa § 211 ods. 1 Tr. zákona s poukazom na § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona a § 38 ods. 2 Tr. zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd obžalovanú zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala obžalovaná odvolanie, avšak len čo do výroku o treste, ktoré aj písomne odôvodnila. V dôvodoch uviedla, že v dobe od mesiaca máj roku 2018 do 05.04.2020 v Bardejove ako zákonná zástupkyňa maloletých detí G. a E. B., narodených XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom F. XX, C. sa dopustili trestných činov porušovania domovej slobody, za čo bola odsúdená ako matka za nedbanlivosť osoby mladšej ako 18 rokov. Na svoju obhajobu uvádza, že nevedela, že sa jej deti dopúšťajú trestných činov, ráno odchádzali do školy a počas doby vyučovania sa dopúšťali trestných činov. Dozvedela sa to až od polície, dovtedy o ničom nevedela. Prikazovala im, aby neporušovali zákon, ale nedokázala tomu ani nijako zabrániť. Za svoje deti sa ospravedľuje, vie, že je to ich vina, že deti sa dopúšťali trestných činov, ale ona sama to už nezvláda a snaží sa ako najlepšie vie. Deti jej vyrastajú v neúplnej rodine a to sa prejavuje na ich správaní. Ak bude odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody, tak jej deti budú naďalej porušovať zákony a nebudú ani navštevovať školu a tomu by chcela zabrániť. Ona sama je chorá, prekonala mozgovú príhodu, k čomu prikladá aj prepúšťaciu lekársku správu, keď bola hospitalizovaná na neurológii od 04.08.2020 do 10.08.2020. Nie je zdravotne v poriadku a preto prosí súd, aby zväžil jej odvolanie, kde priznáva vinu a sľubuje, že sa to opakovať nebude. Preto žiada súd, aby zväžil jej situáciu, je schopná zaplatiť škody, ktoré napáchali jej deti a urobí všetko preto, aby sa jej deti nedopúšťali trestných činov.

Na základe včas podaného odvolania oprávnenou osobou postupoval krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupov konania, ktoré im prechádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Vzhľadom na to, že krajský súd v prejednávanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku (obžalovaná urobila vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, pričom okresný súd jej vyhlásenie o vine riadne prijal a odvolanie bolo podané len čo do výroku o treste), preskúmal len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal okresný súd do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu.

Dokazovanie v tomto smere tak, ako ho vykonal okresný súd, bolo vykonané v potrebnom rozsahu a vytvorilo spoľahlivý podklad pre rozhodnutie o druhu o výmere trestu v posudzovanom prípade. Okresný súd tiež správne ustálil existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 36, § 37 Tr. zákona - ich rovnomerný pomer) a v nadväznosti na to tiež v súlade so zákonom (§ 38 ods. 2 Tr. zákona) u obžalovanej určil trestnú sadzbu, v rámci ktorej potom určil druh a výmeru trestu v zmysle základných hľadísk a kritérií (§ 34 ods.1, ods. 4 Tr. zákona) rozhodných pre naplnenie účelu trestu, zohľadňujúc pri tom aj pravidlo (ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona), že trest má postihovať len páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Zohľadňujúc doposiaľ uvedené, v súhrne krajský súd konštatuje, že tak uložený druh a výmera trestu v posudzovanom prípade u obžalovanej A. B. ako aj určený spôsob výkonu uloženého trestu odňatia slobody je podľa názoru krajského súdu trestom zákonným, ktorý zodpovedá plne zásadám pre ukladanie trestov a odráža závažnosť protiprávneho konania obžalovanej, okolností, za ktorých sa skutku dopustila, ako aj osobu obžalovanej.

V reakcii na odvolacie námietky potom krajský súd len v stručnosti považuje za potrebné opätovne z obsahu vykonaného dokazovania sumarizujúc podstatné skutočnosti poukázať na nasledovné.

Z odpisu registra trestov vyplýva, ako to správne ustálil aj okresný súd, že obžalovaná bola okrem iného pred spáchaním žalovanej trestnej činnosti 5-krát súdne trestaná, a to za totožnú trestnú činnosť ako v posudzovanom prípade a teda ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 Tr. zákona. V jej prospech síce svedčí, že v štyroch prípadoch – všetko trestné veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/144/2014, sp. zn. 2T/41/2017, sp. zn. 2T/241/2017, sp. zn. 2T/126/2018 – sa hľadí na obžalovanú, akoby nebola odsúdená, súčasne však platí, že tzv. „zahľadenie odsúdenia“ nemá vplyv na skutočnosť, že sa obžalovaná dopustila protiprávneho konania a to v takej intenzite, že naplnila skutkovú podstatu niektorého z trestných činov uvedených v osobitnej časti Trestného zákona, pre ktorý bola právoplatným rozhodnutím súdu uznaná vinnou.

Rovnako správne postupoval okresný súd, ak osobitne hodnotil z hľadiska možností pre ukladanie druhu a výmery trestu obžalovanej skutočnosť, že v posudzovanom prípade sa obžalovaná dopustila v období od mája 2018 do 05.04.2020 – opäť totožnej - žalovanej trestnej činnosti v čase plynutia skúšobnej doby určenej na dva roky (teda do 28.10.2021) podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody vo

výmere dvanásť mesiacov jej uloženého rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/129/2019 zo dňa 28.10.2019.

V osobe obžalovanej teda ide o aj špeciálnu recidivistku, ako to správne uzavrel aj okresný súd, ktorá sa opakovane dopúšťa totožného trestného činu, čo naznačuje, že má ľahostajný prístup k dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov (zákonov) a všeobecne akceptovaných pravidiel správania sa a je neschopná poučiť sa spred tým uložených trestov nespojených s priamym odňatím slobody.

Pokiaľ obžalovaná zvyrazňovala, že v jej prípade je ochotná prijať akýkoľvek druh trestu, ak to nebude trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom a navrhovala príkladmo trest povinnej práce podľa § 54 Tr. zákona, krajský súd považuje potrebné na tomto mieste zdôrazniť, že obžalovanej bol špecificky pre tento prípad už vlastne 3-krát ukladaný trest povinnej práce (sp. zn. 2T/41/2017, sp. zn. 2T/241/2017, sp. zn. 2T/126/2018), pričom obžalovaná sa aj napriek tomu v poradí po šiesty krát dopustila totožného trestného činu, z čoho je zrejmé, že nielen trest povinnej práce podľa § 54 Tr. zákona, no zjavne ani hrozba, že podmienený trest odňatia slobody vykoná, ak v čase plynutia skúšobnej doby nebude viesť riadny život, na ňu nemal požadovaný želateľný výchovný účinok a obžalovaná sa aj napriek tomu ďalšej a to rovnakej trestnej činnosti dopustila.

Niet preto racionálneho dôvodu sa domnievať, že práve tentokrát už trest, ktorý nebude spojený s priamym odňatím slobody bude trestom na nápravu obžalovanej a na ochranu spoločnosti trestom postačujúcim a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v jej starostlivosti počas páchania tohto skutku, ako to opakovane uviedla, mali byť ešte ďalšie dve neploleté deti – pozn. krajského súdu ku dňu rozhodovania - B. B., nar. XX.XX.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX.

Okrem hodnotenia osoby obžalovanej, je potrebné ešte zdôrazniť v reakcii na jej obranu prezentovanú v odvolaní, že po celú dobu, kedy mala dohliadať a zabezpečiť riadnu dochádzku detí do školy, bol jej manžel E. B. vo výkone trestu odňatia slobody a na výchovu všetkých detí bola sama. Oproti tomu ako sama zdôraznila, v čase, kedy sa mala dopúšťať trestnej činnosti v posudzovanom prípade, mala priamu skúsenosť s trestným stíhaním pre žalovanú trestnú činnosť a vedela teda, že sa dopúšťa takýmto správaním protiprávneho konania, aj napriek tomu nezriadila nápravu, resp. nepožiadala o pomoc príslušné orgány (sociálna kuratela, samotná škola, ktorú navštevovali tie deti), nakoľko ako na svoju obranu tvrdila, že o deti sa riadne starala podľa svojich možností a schopností, no tie ju nerešpektovali a zjavne konali pod vplyvom „zlej partie vonku“ a sama mala žiadať v škole o pomoc, resp. po predvolaní pred sociálnou kuratelou.

Krajský súd však zistil, že ani v jednom z týchto prípadov produkované dôkazy tieto jej tvrdenia nepotvrdzujú. Naopak zo správ sociálnej kurately, ale predovšetkým školy, ktorú deti navštevovali, nie je zrejmé, aby jej spolupráca so školou, resp. sociálnou kuratelou bola na takej intenzívnej úrovni, aby signalizovala kompetentným orgánom, že ona sama ich výchovu nezvláda a riadne ich požiadala o pomoc pri výchove maloletých detí, konkrétne aj D. a E. B..

Inak povedané, zjavne sama obžalovaná nejavila záujem o riadnu zmenu v správaní svojich detí a predchádzajúce odsúdenie jej starších synov E. a G. za úmyselnú majetkovú trestnú činnosť svedčí o tom, že jej správanie predtým ako začali D. a E. páchať úmyselnú trestnú činnosť (šesť skutkov v priebehu skoro dvoch rokov), nesvedčilo o tom, aby mala úprimný záujem pre zmenu svojho správania, ale aj správania detí.

Zjavne až teraz pod tlakom možného uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody dochádza k uvedomeniu si obžalovanej svojho pochybenia tak, ako to prezentuje prostredníctvom písomne zdôvodneného odvolania, čo však podľa názoru súdu nedáva záruku, že v prípade, ak by súd v tomto prípade neukladal trest odňatia slobody v spojení s jeho výkonom, by viedla riadny život, ale predovšetkým dohliadala na riadnu dochádzku detí do školy a zabezpečila im aj riadnu výchovu.

Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately totižto okrem iného plynie, že vzhľadom na sociálne a ekonomické pomery obžalovanej (za ktoré nesie zodpovednosť spoločne so svojim manželom) existuje teda reálne odôvodnená obava, že aj v prípade neploletých B. B. a F. B. by si neplnila svoje rodičovské povinnosti.

Na záver krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že objektom posudzovaného trestného činu je záujem na riadnej výchove osôb mladších ako osemnásť rokov.

Pod pojmom závaživý život sa rozumie parazitný spôsob života (páchanie trestnej činnosti, žobranie, skryté formy sexuálnych služieb ako zdroj príjmov, pričom sa sem zaraďuje aj dlhšie trvajúce záškoláctvo).

O umožnenie dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa tohto zákona trestnými činmi, pôjde v prípade, ak sa osobe mladšej ako osemnásť rokov opomenutím starať sa o jej výchovu, resp. využívanie voľného času

vytvoria také podmienky, keď je osoba mladšia ako osemnásť rokov ponechaná vplyvu kriminálneho prostredia, alebo v prípade, keď páchatel vie, že táto osoba pácha trestnú činnosť a žiadnym spôsobom voči nej výchovne ani inak nezasiahne. Bude to teda spravidla vtedy, ak sa takáto osoba ponechá vplyvu kriminálneho, prípadne inak škodlivého prostredia (detské gangy), alebo vtedy, keď páchatel vie, že táto osoba (spravidla vlastné alebo zverené dieťa) pácha priestupky a žiadnym spôsobom voči nej výchovne nezasiahne.

Z pohľadu doposiaľ uvedeného krajský súd potom prihliadajúc na jednotlivé hľadiská ukladania trestu, vyplývajúce z ust. § 34 Tr. zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela a jeho pomery, možnosti jeho nápravy, majú na zreteli aj už spomenutý účel trestu, vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona a to ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a to, že trest má súčasne iných odradiť od páchania trestných činov a má zároveň vyjadrovať aj morálne odsúdenia páchatela spoločnosťou, dospel k záveru zohľadňujúc nepriaznivú prognózu nápravy obžalovanej, ktorá nebola schopná sa poučiť z doteraz uložených trestov, nespojených s odňatím slobody, že trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby (§ 211 ods. 1 Tr. zákona trestná sadzba až na dva roky) a teda vo výmere 6 (šesť) mesiacov je trestom pre nápravu obžalovanej tak z hľadiska individuálnej ako aj generálnej prevencie trestom primeraným. Takto uložený trest zohľadňuje aj skutočnosť, aby tento neprimerane nezasahoval osoby blízke, žijúce v spoločnej domácnosti.

Krajský súd nezistil v postupe okresného súdu pri určovaní spôsobu výkonu uložených trestov pochybenie, keďže správne u obžalovanej určil ústav na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, keďže pred spáchaním skutku v posudzovanom prípade nebola vo výkone trestu odňatia slobody, tak ako to predpokladá ust. § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona.

Toto boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd považoval odvolanie obžalovanej za nedôvodné a preto ho postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.